

- 16 -

X Las FOSCAS.

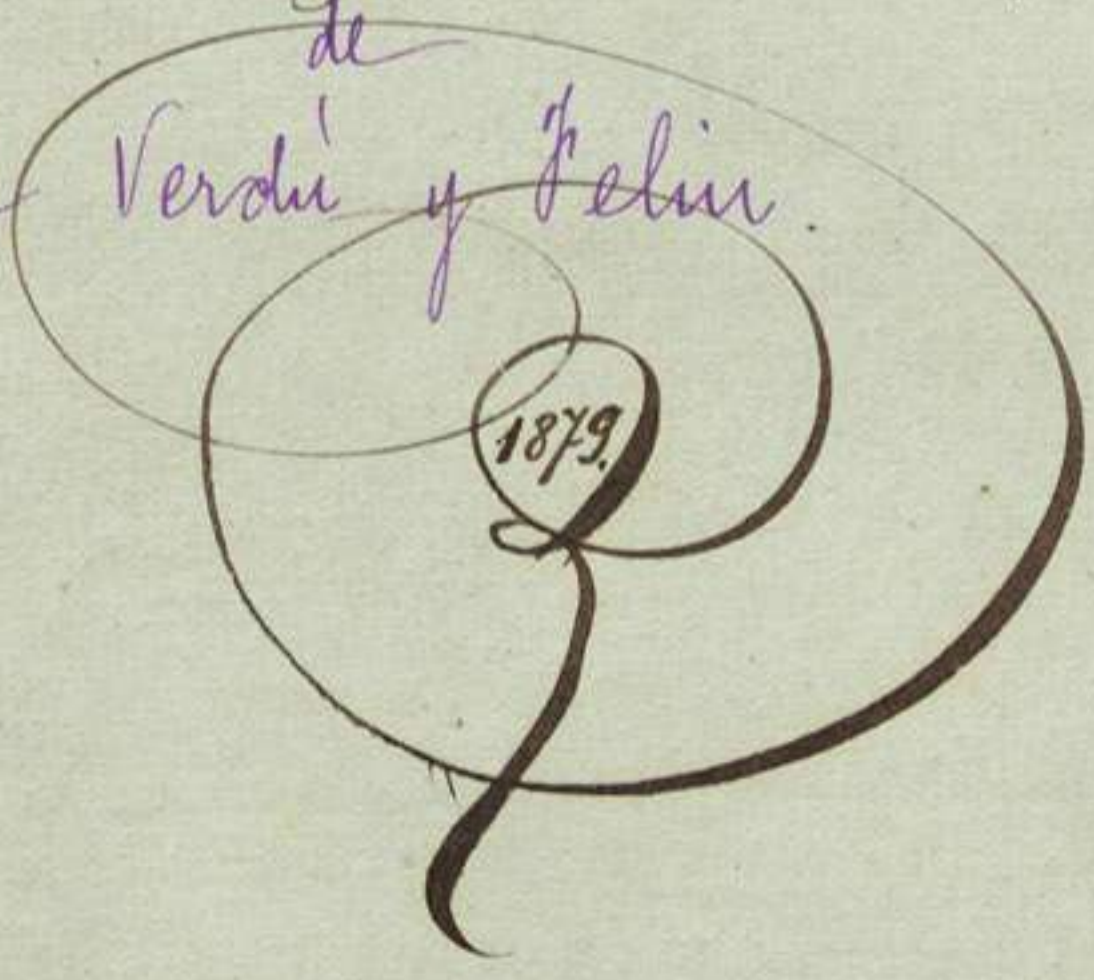

Sarsuela catalana en un acte

en vers y musica

Original

de Joseph Verdi y Felix

Mr. F. J. Fox

Alas foscas.

Personatges

Sra. Encarnació	—	Eleadora
Sor. Hipòlit.	—	Melje
Sor. Antonet.	—	Escrivent
S' Albert.	—	Sereno
Abelino.	—	Vigilant.

1840

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

1858

1859

1860

Tipos. —

Sra Encarnació: Sevadora vinda, bastant presumida encara que torta y no massa vella, extremadament vestida y de un caràcter salamer.

Sor Hipòlit: Metje jove y encare que un xich calavera y vestit també extremat, poch mirat en lo modo de presumir. Caràcter franch y carregat d' experiència esta' per lo positiv.

Així sí; enrahona molt depressa:

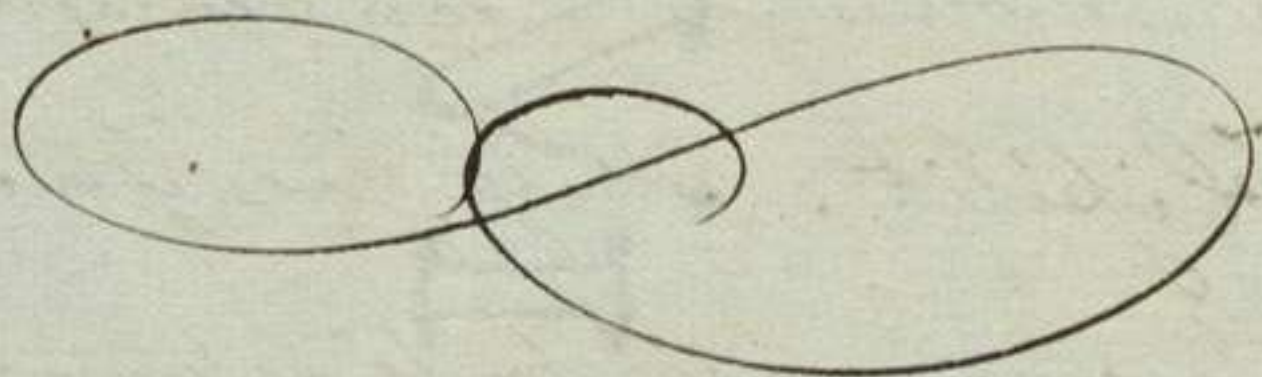
Sor Antonet: Frajos d' exorbitant pobre, ridícul en tot, ab un parlat de llástima que s'arrogui ab lo modo xarros del caminar.

No deixa, no obstant, de vestir pesca llarga y barret alt: pero tronadet.

Sr Albert. Es un Sereno molt de bé: enrahona ab molta cataassa y molt conven-

ent de lo que diu; te un caracter malicios
en lo que ven.

S' Abelino: Es un vigilant de mes
calma encare que 'l Sereno y mes gaudul.

Decoració:

La porta del fondo es la que representa que dona al
corredor que hi ha la porta de cap d'escala; indicant ho
aixís un petit forillo —————

Una porta a l'esquerra, indica que es la de entrar al
cuarto y arcoba del pis; y una altre porta a la dreta,
la de anar al menjador.

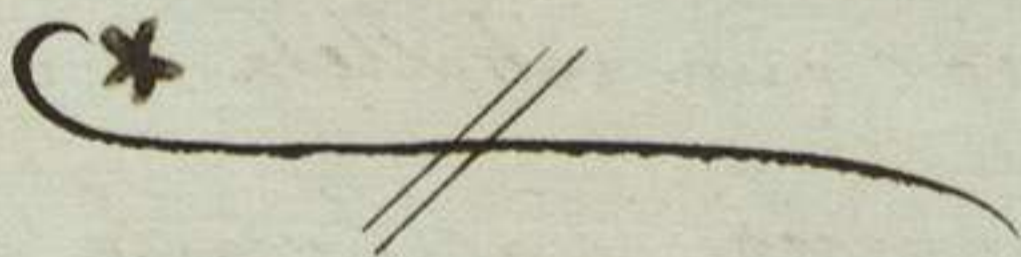
Advertencias.

Per dreta y esquerra la que vulguin.

Al trovar una estrelleta * es la preparació per la música, y al trovarla duplicada ** es l'acte de la execució de la mateixa.

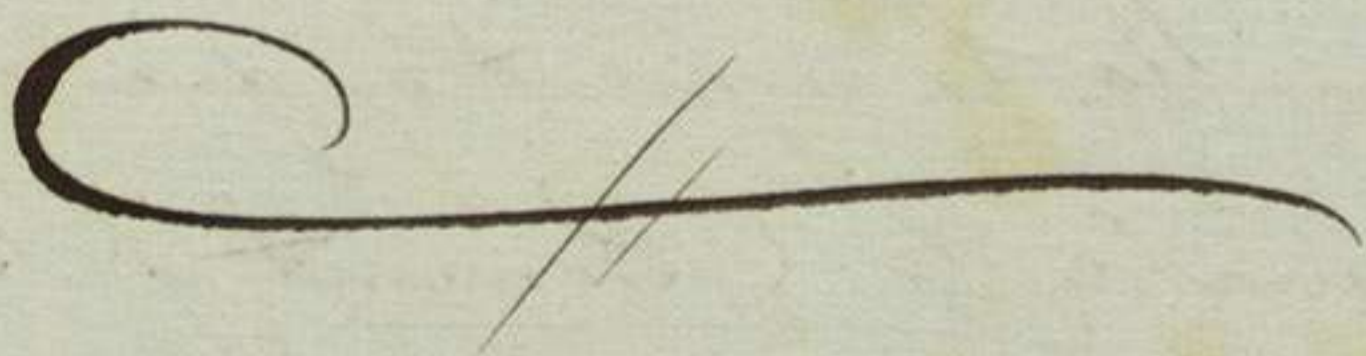
Enemich l'autor de la campanilla de prevenició que fa alçar los concurrents, recomana per dupli a la campanilla lo moment en que cantan tots quatre, lo Bonant y Bonhora.

Las Joscas.

*Música y letra es propiedad
de los*

Autores.

Acte únich

Decoració de casa pobre: la escena passa en la cuyna de un pis dolc de Barcelona en los temps actuals: al alçar teló no hi ha ni gní en escena y després de una sinfonia com indicant la remor del vent, se sent cantar lo serenod' de fora y surt al punt l'Antoniet mitj vestit, com aixecantse del llit no mes que ab los pantalons y 'l taviot posats, pero en cord de camisa, y descal; palpant a' compás de la música fins que ensopega ab una cadira.

Escena I.

* * Cantant. n.º 1

S' Albert — Sereno (de fora)
han dado

la una y ~~cuarto~~
y cuarto

brhum. (can)

Antonet - Malvinatge la cadira
 y'l no tenir llum ni res;
 ja fins sort que ningú'm mira,
 ni'm veuria qui'm mirés,
 Perque es fosch com una gola,
 com una gola de llip:
 sense llum ab l'erna sola
 es molt facil rebre un cop.

De fret me gela
 y hasta fins po,
 un entresuelo * *
 te'mes claró.

Sembla la plassa

de Catalunya,
que aquell que hi passa
va' a tambullons;
Densa' que a Barcelona
la llum del gas no's dona
perque volen pinyors. (dinc's.)

#

T'l gas que ~~creman~~ ara,
los fa' molt mala cara
y es, que esta' molt cremat,
perque ja fa molts dias,
que dins las canyerias
viv sense llibertat.

#

T'l gas fa' com lo poble
que calla perque es noble
fins que pot agranta'.
Pero un dia, ab fricancia,
de viure esclav le comsa,
y hasta sul rebenta'.

#

J, si reventa ab lo bas,
pisf. paf: pisf. paf,
si reventa ab lo bas
pisf. paf. pisf. paf.
Fum y poch es la llum
poch y fum
y'l que trova ~~consum~~.

(Repeteix aquest últim apartat i estrofa y
palpant s'adelanta al procecm parlant)
Parlant

Antonet — May dirian perquè canto?...
perquè en aquesta fressa,
cent de mit, tot sol m'espanto
y si canto, no finch po'.
No mes es que finch un vicí;
quom canto, no faig res mes:
jo no fora pas exprés
per per sempre aquest ofici;

Es dir; tampoch ho he sigut
per ser casat y no obstant
ho haig de fer; ah!..... (exagerant)

----- are hi fiquet
un rasgo de comediant

Ja us dich jo que n'hi ha un vago;
i mes que un vago; un carril;
un tren de carga; ea! jo,
no puch vivre may tranquil

Ara vejen en quinta hora
de buca' mistot, es dar

al vespre no veig pensar
a' posarme'ls a' la vora
del llit, y are palpe e'rtor,
fes de ego; quin embull!

ja us dich jo com hi ha mor
qu'are no hi veig de cap ull

j' t' hont seran los mistot are?

(anant cap als fogons ensepega)

jaixis me frenques' l' cap

no se'l qu'es ceço com sab
aná a' las fuscas; la mare!

(Sacudiant los dits y posant se's a'
la boca)

ave si' que m'he escaldat
ayga! ayga! si! busca ayga
si' las fuscas; au! que cayga

(Tornant a' encepigar)

lortalós!; ah! ja hi trovat

(palpa l'escudella y cau una
escudella)

bo: ave hi trencat la escudella
j tant de bó s'hagries romput
hasta 'l gep d'un geperut!
j ja vinch! qu'ets pesada! es ella,

la dona; la que no esta'
gayre bé de ventre y crida;
la que per tota sa vida

va lligarse y 'm va lligá

(avant palpant trová 'l misté)

- 7 -

jah, 'ls mistos! (prova d'encendrels)
jbo. 'son humitt

de l'ayga que he abocat ave

(torna a'encendrels a' la paret)

jca. m' 'ls milt. vejám!

(ho prova rasant a terra)

----- ¡la mare!

que m'he encetat tots los dits
(encopega) ¡aixís com me vaig casar
hagués quedat mut y sord!

tant de bi' que m'hagués mort

acabat de batejar ***

(Albert canta desde fora)

Albert — Sereno..... (éll va palpant)

han dado

la una

y cuatro-----

Antonet — Ves: la una; ja hi dormit

pronjay. 'válgam Sant Antoni!

proncauent ja hi he aborrit

tot l'estat de matrimoni

No'm preveya jo aquets cassos
ves, com tinch d'una palpant
sense llum ni un votavant

ensopegant ab embrassos

ja vinch! y encara la coreneta
sempre diihen voto a' n'ell
que tinch los ulls al clatell
si una cosa faig mal feta,

J'jo'l que veig que'l que'es ave
ni del clatell no hi veig pas:

j mare de ~~Deu~~! callarás?

(palpant trova una ampolla y la tasta)
pot se sera' aixó: (prova de veure)

--- (escup) --- j la mare!

es vinagre o' sulfurant
com hi ha mon no comprench

que com mes ave m'encench
menos hi veig! raticant,

j Qui m'havia de di'a'mi

que 'l se casat era aixó ---!
 fàcil de tenir doló,
 descals, no poguer dormir
 sentint gemegar la dona,
 y busca' ampollas d'estera;
 ven' a' la nit un misteri
 que mal de mare ocasiona;
 I si acas' durt lo que penso
 quedare' sense diners
 jay! ja casi be 'm convenes
 qu' haig de dir: ja comos tres!
 Sense un dan, me deixaran
 com un ganivet ple' d'ocas
 las butxacas a' las foscas
 igual que jo 's quedaran
 I veint fiska ven jo
 y mes foch lo porvenir
 y fiska la habitació
 y a' las foscas no dormir
 Tot ho tindré foch; me dona

angunia' l'pensarcho sols,
me semblaré a Barcelona
en temps d'arcaldes bunyols
(se n'entra a dins y'l sereno de for-
estant torna a cantar)

Escena II. ell mateix.
L'Albert - Sereno (de fora)
han dado
la ma
y enarbo

(Surto Antonet, ja del tot vestit y espantat)
Antonet — Cuinas tragedias; Sereno! (al balcon)
; Sereno! 'hont sera; qui sab!
jo estich per pendre un veneno
Ja hi vaig calla, finch un cap
Ja hi erro: m'las finch totas
ay aquest transeit m'espanta
¿calla? el sereno que canta
(escolta al balcon i finestra)

jah) m; si son las geometas

Ja hi vaig ja Lucia: corrents
me vesteixo ab tota astúcia:

Quets Lucia? Lucia! que'm sentis?
jmateix que li' dignés Lucia!

Pero si' hi vaig de lenyo (pensanthi)
me donaràn alguns suetos:

ay: la mare quins disquetos
jah! ja tinc un vestit bo

Si' haig de fern' aqui desat (a' un cantó)
aproposit no hi pensaba

(O. trova y va vestintse meus los pantalons)
'l de pinxo que portaba
pel Carnaval dispressat.

(Escolta com si' l' evidessin y oida)

¡Que no't deixi; com pot esse
vent que 'l Sereno no passa
¡que jo'm vesteixo en catxassa?

m' un còmic va tan depressa

¡Quin pati! ¡quina tragedia!

y quant's papers fa' un marit
fins portant aquest vestit
me sembla que faig comedia.

J'haber de sortir a' fora
y truca' alla' a' la rescaleta
que hi veure' aquella creuheta
y di': baixi llevadora

(descalçantse y cayent al volgué seure)

Fora botas! Malvinatge (cayent)
va': a' peu dret, se fa' ab mes pena
pero amigu es la cadena (pren un bastó)
que porto del maridatge

Ab'e'n vaig y tot sent penfarrías
al que res me vingui a' di-
jats. mateix que un pessa sarrías
li faig vessa' tot lo vi

(represent lo cant lo sereno de fora)

Albert — Sereno.....

Parlant (grayant a' fora)

Antonet — Oh surt; ¡sereno! la dona

te^{ra} lo que diheu per Nadal
que vol d'ays tant puntual
al ve per la comadrona

Lenho ave; no triquiéu

Albert — hont haig d'ana (desd de fora)

Antonet — — a la primera

de mes aprop que troveu
que la dona no te espera

#

Encare! del mal al menor
ho fan tal com se 'ls demana
diu qu'es un rey un sereno
y qualsevol simple 'ls mana
(entra dins y surt al moment)

¡Ay! que pens? dona veu jo
no t'espantis que m' disgusto
ave li he donat un susto

m'ha pres per altre; sempre!

L'ana a las pescas! jo m' anuro:
y no hi pensat voto a listo

en dir si temia un mioto
lo sereno; ma! y que burro
Si ja vindria desseguida
ja estich vigilant aqui
per quan los veiej veni
mentres tant pes la dormida
jay! donas, donas y donas!
ja ho vejen y quinas mit
donen als pobres marit
y quinas malas estonas

Tencare després quan veij
que'n diuen mal de vegades
mentres rentan las brigadas
totas juntas al safreig-----

Me mouhen tal ironia-----
que'm mou la rabia; es a'di'
rabia rabia, segons qui
si es maca'm mou d'impatria.

Ay si ja no fos casat
mes de quatre cops: formal

aquet mateix carnaval
vaig trova un tipu acabat

Jo portaba aquest vestit
de pinxo: ella Salamera
anaba a' la cantinera
ab aquell garbo y delit
que en aquesta habitacio
fins pot ser fora capás
de ferli 'l mateix petó
que vareig ferli a' compás
d'una dolça americana

que m'hi vaig il·lusioná
y a' fe'ns dich: de bona gana
la tornavia a' ballá

(exagerant la il·lució)

Ay cantinera de ma fatllera:
ay si 't proha torna a' abraçá;
ay cantinera, ay cantinera
ay si tocaban a' descasá.

(acabat aixó trucan a' baix)

j'Erucan! y are, hont es la clau?
y a' las foscas com la trovo
j'la mare! 'm tendran per bobo
y per simple y per babin
j'Sereno! tenir un misto?

Albert — Si: que volen fe' un cigarro? (de fora)

Antonet — No home que m'encaparro
buscant la clau, voto a' lieto
y en bloc la trovo

Albert — Comen: (de fora)

Antonet — que' m'liveu la capsa

Sereno — va: — si: (de fora)

Antonet — Malvinatge!

Sereno — mal gos: (de fora)

Antonet — Firumet encés:

Sereno — fa' vent

Antonet — Firume 'l fomal; talos' (apart)
(grayant a' fora)

Donchs la capsa: va:

Sereno — al moment.

Ja es dint: _____

Antonet — ¡oh! no se' hort ha amat:

(va palpant per terra)

Si! soliva.

Sereno — la hemie? — (Del carré restant)

Antonet — Pastetas trech:

Sereno — Que no obrin?

Antonet — Esperéuse: (curabiant)

Sereno — L'heu trovat — ?

Antonet — No calculen que m'afusco
y no la trovo, jo 't plich

Sereno — Enceréu mistot

Antonet — No 'us dich

que 'ls mistot son 'l que busco? —

Ah: hi trovat fil y si 'us plan
temu: enganyéume aquí
lo fanal ab lo fil; au! (avriantli)
ja baixa; ja 'l hemie?

Sereno — _____ si:

Antonet — Encare no está lligat?

posen dos doblas
Serenó _____ Ja hi son:

amunt, amunt.

voto al mon!

al últim ho haure' lograt

(acaba de pujar lo fanal y queda
plantat.)

En serenó casulá

ahont sou mistos? (riu) m'aurich

perque veig que dech sembla

Jiògenes buscant l'amich

Ah! ja 'l'he trobat: a veure 'l'ivi

o 'l'espelma: sense 'l'llum

m'amotino y m'consum

que dius? Semp' y quin deliri!

(Se'n va at un ivi a' la ma y 'l'fa-

nal a' l'altre).

(Se fora se sent saroll y Antonet cridant)

Calieu qu'he caygut

_____ ; Desgracias! -----

- 19 -

no s'ha trencat no: ja obro,
 tenu: per el Nadal ~~tebro~~
 vaja borant y ---- graciast.

**

Escena III.

- Antonet y Encarnació -

(entra primer Antonet y la música
 fa un sva preludi mentres ell recita)
(Parlant)

Ant. — La desgracia'm persegueix
 Heu vist res mes casual?
 aquesta dona'm coneix
 d'excudos de Carnaval
 Es aquella cantinera
 que s'ha tornat llevadora
 y que encare m' enamora
 de la mateixa manera

** Cantant n.º 2 -

Encarnació - Trinas picardias
dias, dias, dias
dias que buscant
no l'havia vist

**

Antonet - Donchs ja'm ven a casa
asa, asa, asa
y jo li asseguro
que no estava trist

Encarnació - Mes, quina consciencia
ciencia, ciencia, ciencia,
li ha faltat de veras
al ferme veni

Antonet. - No siga talossa
ossa, ossa, ossa
y tingui bon trio
pel que ha de fe' allí
(Senyalant lo quarto)

Encarnació - Qu'haig de fe' y are l'regampo

per dirme lo que m'ha dit
Antonet - Si voste creu que l'enganyo
vaigi alla y trovará 'l llit

Encarnació - Insolent! (alterantse)

Antonet - Com s'entent!

Encarnació - Atrevit!

Antonet - Qui ho ha dit? - - -

Diuo

Encarnació - Quinas picardias etc } a un temps
Antonet - Sonchs fa' m. neu a' casa etc
etc etc

Encarnació - Abes quina conciencia etc } a un temps
Antonet - No siga talossa etc
etc etc

(FIDEL DÜO.)

Encarnació - Ja no's recorda
de lo que 'm deya

mentres me feya
vostè l'amor — — — ?

Antonet. — Prou m'eu recordo
prou m'agradaba
mentres ballaba
batent me l'cor.

Fots dos — joly! — — —

Quo

(agafantse ab entusiasme y menesantse a' cor-
pas de la música pero no ballant)

Fots dos — J'aisi abraçats
y enamurats

avant gronsant nos

y festejant nos

pech a pequet

*

Mity adormits

y engelosits

quan be'ns va plaure
vam deixar caure
un petonet — — — — —

ijphf!!

(Se fan o' be'ns tiran un petó ab entusiasme)

(Despres de cantá s'apaga l'ivi en lo moment del petó)

Parlant

Encarnació — A las fossas! qu'ha fet are?

Antonet — Malvinatge 'l vent.

Encarnació — ¡ gat vell!

no te'ls mistos vasté encare?

Antonet — No: ja'ls he tornat a'n'ell:

Encarnació — Pero quina picaardia
de trampejar la visita

Antonet — Com trampejar?

Encarnació — Darne cita

vestit igual que aquell dia
ab l'escusa y que be ho pinta
de se entendre a'n' al sereno
que hi ha una temporada en ciuta

quan vosté es sol
Antonet — Diguem breu
l'Encarnació — Ja sab lo que allí a'n'al ball
li vaig di': so vinda honrada
y per lo tant no m'agrada
trovarme en cap enfarsall.

Abes, no duptant cap misteri
ja qu'ha sigut atrevit

No faig escàndol, ni crido
y escolto si'm vol parlar
mes no's propassi; i' convido
solament per enrahoná

Antonet — ay, ay, ay, ay, ay, ay.
Enganyarla no es de lley
així no ho fare' may
ay!

si vol que no ho faigí may:
Pero li tinc de se' franch
(Ja mare! com li diré?
m'hi pueat al mitj d'un franch

y no se si'n sortiré)

Jo vaig di' que l'estimaba
(si la dona'm sent reuenta)

pero, crequi; l'enganyaba

Encarn — No s'ho prengui a' la valenta

Antonet — A fe' d'Anton lo casat

Encarn — De veras?

Antonet — Ja veurá, vinga.

Encarn — y com la veuré a' las foscas?

vosté vol posarme en roscas;

y pel bé que li vull, tinga

una mica de prudencia

Antonet — Pero'.....

Una veu — ¡Antonet! (de fora)

Encarn. — ¡Ah!

Antonet — no ho sent?.....

(Encarnació fingeix busca y ell palpant la
busca)

Encarn. — ¡Ah! — (fingint suspir de desmay)

Antonet — Que te ave un accident?

Aront es? (Va palpant per trovarla)

Quanta paciència!

Esina mitjmare!; quina esina
Evaristo! Evaristo! (evitant un vetí)

qui pot fe 'l favor de un misto
que finch un xiquet de seipua

Encarn. — No; no cal que vinga no;
no cal: no caldrà mes

Sino qu'ave algi 'ns trovés
en aquesta situació

Antonet — Que ja li ha passat?

(dirigintse a dins) ¡ la mare!
calla que la llevadora
te accos

Encarn — Te sempre

y'm va di «soch evlté encare»

Are si que be puch di
que a' las focas he quedat
jcalli! per casualitat
finch un misto:

Antonet — pot se si'?

Encarnació — No té un llum?

Antonet — No':

Encarnació — No li aprovo

que no compri un llum i més.

Antonet — Tingui 'l'ivi

Encarn. — ja 'l' té encés

Antonet — fins un llum però no 'l' trovo

No hi tornaré mes; perdoni!

es la creu que vau comprar

quan anaba a festejar

perquè'm va tentà 'l' dimoni

(Encarnació's resposta per imposar una condició)

Encarnació — Prometim que si envindes

vostè's casarà ab mi

Antonet — si': (Encarnació furig)

corrent: ay pobre de mi!

Ja m'atara no hi ha mes:

Escolti': (evidentment poruch)

Encarn. — — — — — que'?

Antonet — si 's mort ara
o' d'aquí pochi diat, no:
que se salvi arny:

Encarnació — i tinc cara
per ferli una mala acció?

So parlo per mes entla
morint d'altre mal; no aquet.

Antonet — Donchs juro a' fe' d'Antonet

que si m'envindo serà

Encarnació — Tuo mes tinc una filla
que en lloch de molesta' en res
com sab fe' alguna cutilla
quanyará encara dinés

Antonet — Com va' dir que 's deya, Tava?

Encarnació — Mariana

Antonet — (nom de mulla)

Encarnació — y com que li dich qu'es xula

Antonet — jéty, xul-la la Mariana!

(exagerant lo crit imitant los Napolitans)
Encarn. — Si se sembla ab sa padrina

que 's diu Catarina: es vella,
y també es xula com ella

Antonet — ¡Ay, aut-la la Catarina!

— Però si arribaba l'acte
que en lloch de envindarme jo
s'envindés ella, ja no:

Encarn. — Corrent:

Antonet — Donchs a' dins y al tracte
(se'n va ab lo llum y Antonet queda)

Escena IV.

Antonet y luego Encarnació.

Antonet — Ja a' las pocas ternos a' esta
mes, d'amarhi' finch ternó
y'm sento angunia però
si hi vaig m'ho conixerá
¡Quina nit mes fatigada
y encare sort que no hayi
de di' allí que diu l'adagi

« mala mit y bassonada »

Si fos capassa de fer
expressament de matarla
perque després de entreviarla
pugriés se ella ma muller'.....

(al anar a dir lo que faria canta 'l se-
reno y surt Encarnació anguniosa)

Encarnació — Antonet! cridi 'l sereno

qui avisi 'l metje, corrents

Antonet — No mention nos intents

pot de li ha donat un veneno

Albert; ay! Sereno! Albert

corrent, si us plau, ditheu al metje

que vinga com una flesta

perque la dona se'm pert

(agafa la clau y li tira)

teniu: la clau per quan vingui

Encarnació — Bre vejeu quin estart!

Antonet — Digneu que no s'entretingui
que finch po' que farà tart.

Levadora infame (va a dins)

Encarnació — Qui? (sorpresa)

No se 'l que te' y ara ell
creurà que per mor de mi
li' haurà agafat lo tropell
y que fare' jo, si jo
no se que ferhi; ay quin dia!
mes, si 's moria millo'

avis jo m'hi casaria

(surt Antonet sentint los dos ultims
versos)

Antonet — j'abay! y te' d'ana ab enidado
que no la passi agafa' (ab lo ciri a la us)

Encarn. — miri Anton que si m'enfado
per se' vosté hi anirà
Está cego y ofuscad

Antonet. — No; que tuch lo ciri encés:

Encarnació — Pero no es d'home de pés
surti' ab un ciri trencat

Antonet — Et qui lo ciri es vosté'
que m'for y m'crema y m'altera

Encarnació — Donchs voste' deura' se' l'blé' ^(disparat)

Antonet — Si: l'blé' que voste' l'encera

J que vol darli claró'

perque enis vol recremarla

per pogre' recarrimarla

com burimot volado'

Encarnació — Be: vol di' una papallona

que so' fo, fora bravatas

Antonet — papallona? papa - natas?

Encarnació — Ma irocencia no perdona?

Antonet — No puch: no estimant l'amar

Encarnació — Mes que voste'...!

Antonet — j que enrahorra?

Encarnació — mes que voste'! (ridant)

Antonet — Si m'es dona,

Encarnació — mes que voste'! (id)

Antonet — m'he cor;

Encarnació — mes que voste'

Antonet — No m'apuri

la paciencia; m'he eub

Encar. — mes que vosté'.

Antonet — tros de mich.

Encar. — mes que vosté'

Antonet. — no m'ho jurá,

Encar. — donchs ho vull jurá

Antonet — ¡Ho vech cert!

Encar. — Vaigi a' vida' a' casa seva.

Antonet — Jo ja hi soch a' casa meua

Encar. — Jo també: Jo' al meu taller

Jo' al meu taller Jo reyna

Antonet — al seu taller?

Encarnació' — Si sempre

al meu taller i' sino

veigi si' allí' hi' finish la feyna.

(senyalant lo quarto de la malalta)

Antonet — miserable Gloradora

Encarnació' — Bunyol y ranci escribent

Antonet — Au fora de casa

Encarnació' — Au, fora

del meu taller, al moment.

(s'apaga 'l llum)

Encarn. — ¡ehh!

Antonet. — Abillo' ¡balhaja' l' vent!

(Pansa y malicia: situació variada)

Encarn. — (Encarnació: — tente conta

que sempre hi ha un hora tonta)

Antonet. — ¡Calla? dura algun intent)

Encarn. — Demunt la cuyna — ¡ay! m'espanta
he vist un ganivetet

(palpant va' als fogons)

No fos cas que aquest ximplet
volgués donarme un mal tant.

l'amago, si l'arroplego:

¡ah! ¡a' l' tiorok

Antonet — Encarnació!

no respon

Encarn. — Quina intenció

deu portar? (Antonet topa ab la cadira)

Antonet — ¡Bo! ¡a' ensoplego!

¡efem! (fingint per veure si respon)
y no vol respondre

jatsém! (estormuda fingint)

Encarn. — ¡Be'n té' de travalls!

Antonet — ¡Ejem! — no'm vol correspondre
ni ab estormuts ni ab rogalls

(dihent així va palpant y's topan de mans)

Tots dos. — ¡ah! — (indicant sorpresa)

Encarn. — ¡Seixim estar! espantada

Antonet. — No olvidi —

(agafantli l'albe ma li trova un ganivet)

¡Que? — un ganivet? y ahont va? —

jassessina. (creyent que vol matar la muller)

Encarn. — ¡que? — (espantada y vidant)

Antonet — ¡no vidi! — (ab misteri)

(estant en posició dramática los sorprenden)

Escena V.

Dits y Albert e' Hipòlit

Albert — Bonanit y bon' hora! (natural)

Encar y Ant. — ¡ah! — (susto)

Hip. — ¡bonanit fingon!

Sereno — (Estaban)

(a' las foscas)

Hip. — ¿No es aquí —

que están —

Antonet — ¡ah! Si señor, si;

Sino que; ¿sab? esperabam —

perquè —

Hip. — (¡s'pertorba —)

Encarn. — 'l vent

'ns ha apagat 'l llum; ¿sab? —

Antonet — ¡Se mistos no n'hi ha cap
en tot casa (Sereno 's posa 'l dit al nas
maliciant)

Hip. — ¡Ja! — (maliciant també)

Antonet — 'm comprent? —

Sereno — Ja. Vinch mistos jo — (oferint los)

Disposi. (allargant la capsa)

Antonet — Gracias, gracias; (encenenent lo llum)

Sereno — ¡Cuin misteri! —

Antonet — Anem, donchs, que pugja l'estri

- 37 -

a' temps onns que se indisposci:

Antonet — Vol fe' l' favor? (surtinty fent cumplici-
ment indicant amardinty)

Hip — — — — — Sessequida:

Per lo que pot convenir (d'ella)
fassi' l' favor de venir:

Encarn. — Cu'es aixeiit! — — — — — (entrant hi)

Hip — — — — — j'que aixeiida — — — — — (anant ven)
j' Ah Sereno! no' us mogueu,
aguarden la porta, vos (se'n va)

Sereno — No tinga cuidado — — — — —

— — — — — 's creu

pot ser que jo farij de gos — — — — —

Escena VI.

— Sereno i' Albert sol —

Sereno — j' etbe caso ab mi! sembla qu'ella

j' Te! que no' m' mogui; ja ho crech

j' ja ja massa anys que 'l conech

dempar meffe: es un trapella

(parlant ab lo publich y se'yentee ab lo jornal de mitj)

¡Cuins enredos! ay Albert
me caso ab mi! no ho se no:-----

pero ab lo que penso fo

me sembra que ho se' del cert

¡este caso ab mi! que no'm veinguin
pero, va! fembi un cigarro (hopa')

lo qu'es fo no m'hi encaparro

me caso ab mi, que s'entenguin

Pero 'l qu'es cert qu'ell hi' doya
no cridi! estant sense llum:

- 'm sembra que veig 'l fum

d'un foch que ja me'l preveya

Be, vaja, me caso ab mi: (Salsa)

ave diguin la veritat (al públich)

aquell paroll..... han vist..... si:

Si ja m'ho havia pensat

este caso ab mi quin m'fo
pensa mal y no erraras:

fo m'he pensat y es: pero.....

es lo que dich, que hi' farás..... ?

—39—

Un sereno ha d'esse mont
 y sort y rego; es a' di'
 segons com me caso ab mi':
 es ofici de quietut

Hi ha la paga al cap del mes
 y un no te' de posa mal
 verhen? are alli' hi ha ells tres
 y jo aqui aguantto 'l fomal
 Pero be' que hi fare' jo
 me caso ab mi': que hi fare' ---?

si es aquesta ma missio'
 tan aqui com al carré

balla; se' llum y cantá'
 com un rellotge las horas
 avisa las llevadoras

y 'ls metjes y vigila'

Te' raho': me caso ab mi'
 jo haig de vigila' y cavilo
 que al cap de vall jo vigilo
 Del que vol mata' o feru'

J'aquets que sino m'enganyo
son 'ls que matan mes gent
encare fo 'ls acompanyo
me caso ab mi, ben atent

Lo que es fo may men'he fiat
cada un d'ells mentre estudia
'ls trovareu al mitj dia
alla a la Universitat

J'a la paret de radera
pusan pedras medint passas
y solen sempre 'ls ganassas
juga a arriscat ab fallera

J'ls trovareu que tranquils
sense mirá las lliçons
van homes fets a grillons
com coincideu que son nils

J'és: quin modo de mirá
los reneyts: fo sempre 'le renyo
després 'ls han de aprova
la carrera per empenyo

I que resulta? que son
 uns burros: naturalment
 me caso ab mi y matant gent
 y van eixiquint lo mon

Sort que sempre hi ha aquests casos
 d'algu' que's vol associa'
 en aquesta vida y... ja!
 callem que veig bordegassos

(enten Hipòlit, Encarnació y lue-
 go Antonet)

Escena VII.

Serenó, Hipòlit, Anton, Encarnació

Serenó — Ja venen ells y un enfado
 me caso ab mi... (Hipòlit miri'l
 rellotge)

Encarn. — ¡un quart! — (Antonet guanya
 a la finestra)

Serenó — ** — ¡Serenó! — (cantan)

Antonet — Bre plou (para de cantar)

Sereno — Plou diu? (fa g.^e si ab lo cap)

— — — j'ublado! — — — (cantant)

Hip. — No carteu: _____

Sereno — jah! bueno, bueno:

Hip. — Be: mireu: aneu alli' (ab un paperet)

l'apotecari economich

sabeu? — (donantli 'l paperé')

Sereno — hi: me caso ab mi

finch mes memoria que un còmic

Antonet — Teyam: Seixeme 'l fanal

— (li donay trova 'l llum de gasco)

Ja finch lo llum: (encuentlo)

Encarn. — _____ ja? — — —

Sereno. — _____ esta bé' (ecoltant Hipòlit)

Hip. — au: — (com volquen dirli ençita a venir)

Antonet — gracias: (tornantli 'l fanal)

Sereno. — no hi ha de que':

hasta a' la velta. (Hipòlit y Encarnació
junts)

* (maliciant) / Que tal...! (se'n va)

Escena VIII

(Hipòlit, Encarnau i Antonet)

Encarn. — Mentres tant veste' que veu

ho que passa; pels diaris:

digni, si no li sup greu:

¿se fan gaires comentaris?

(Antonet pensa el llum etc)

Hipòlit. — Ja ho crech; si tothom vigila

per notícias: miri, avuy

me'n han contat una pila

Antonet — ¿Que n'hi ha de precat?

Hipòlit — ¡ay! — — — — —

**** Cantant n.º 3**

(Coplas que se'n poden repetir etc.)

Hipòlit — Segons diuen hi ha un projecte

que pot se's realisarà:

la Massa de Catalunya

s'ha de fer tota ab uns archs

Solament han de quedar hi
los dos lleons del corriú
com a mostra dels caps grossos
d'un temps que jo coneix.

Tots tres

Calentín si això es cosa

que fa riure a desdi'

De las cosas que passen

ja'ls dich jo que n'hi ha un tip)

uniscoro.

(al repetir altres coplas en altre lletra, no's
deu variar menys aquesta última quarteta).

Parlarit.

Encarn. Ja's veu que n'està ~~enterat~~

Hipòlit — Jo de casi tot m'entero

coch aixís la veritat

finis me diuken l'embustero

de tantas cosas que sé

que menys los altres las saben

finis m'aquells que tant s'alaban

de saberho tot ben bé :

fiis de cosas que no passen

ni passarán may tampoch

en fi' per dirlos qui soch

ja que en saberho's propassan

'Ls diré que soch un home

que estich per lo positiv

y saberho tot sent viu

veig lo seri y veig la broma

veig 'hont se pert y 'hont se guanya

se 'l que dona, 'l que no dona

y may perdo y sempre 'm sona (l'hermita)

ni m'empenyo com l'espanya.

Encarn. — M'agrada 'l seu procedi'!

Antonet. — ¡Pero te' in cor! no es vitat

temp' — — — no se com va di'

que 's deya — — —

Hip. — — — Hipòlit. — — —

Antonet. — — — cardt : (corprementse)

digni 'l de devant primé :

Hip. — 'l nom de devant?

Antonet — si home

si dieu y... Bólit; es broma
que un altre nom 'hi ha de' habe'

del contrari m' ha de di'

'l perque a' devant del bolit
hi vol posa' aquesta y

Hip. — No es bolit

Antonet. — no?

Hip. — es Hipolit

Antonet. — Be' y Polít y la y?

Hip. — home

es tot un nom

Encarn. — un nom?

Antonet. — ca!

Encarn. — jes bonich!

Antonet. — y en castella'?

Hip. — Hipólito.

Ant. — quina broma!

Hip. — no es broma: li dich formal

Hipólito 'm dich

Ant. — — — — — Donchs jo

Antonet: — — — — —

Eucarn. — — — — — Jo Eucarnació

viuda de - - - - -

Hip. — — — — — be si: no cal

Ant. — — — — — No parli de morts perque.....

finch po que la mort no'm deixi
sense muller

Hip. — — — — — no pateixi

Antonet. — — — — — miri: ans de venir vosté'

semp' — — — — — Hipócrita (costumli' de dir)

— — — — — ab sa mort

penicaba no mes; tot suat

d'angunia: y al meus part

de la seva voluntat

que li agrakeixo - - - - -

Hip. — — — — — no':

Antonet. — — — — — a veure

perque no'?

Hip. — perque ha sigut
lo venir jo, que he cregut
que re'm quedaria a' deure

Antonet. — Ah, ay! y aixó perque ho diu?

Hip. — Perque no m'ho agrateixi:
ja que'm paga prescindeixi
del demés: lo positiu

Encaren. — Signi donchs que es diferent
de molts. (al dir aixó se'n va a' dins)

Antonet. — Pero no de tots:

Hip. — Verrá' l' meu procediment
está' dit en quatre mots:

l Escena IX

Hipòlit y Antonet

Hip. — Jo soch un home i no ho soch:
no se'l se home com s'entent:
mes, jo soch indiferent
en tot lo que'm dona poch

casi may visita un loch
'hont no hi ha nu negossi gran
hi ha qui m'ho esta' criticant,
mes, jo veig qui ell no prospera
y aixis que m'vinga al darrera
ab un fluvial sonant

Veig que molts hi un dia 'le dich
que hi fet negossi, m'estiman
y m'abrassan y s'arriaman
y tothom me diu arrich
mes, jo quan soch sol me'n rich
'le faig gran paper al devant,
pero a l'hora que se'n van
penso: no'm deu cap quimera
ja'm poden veni al darrera
ab un fluvial sonant

Hi ha qui'm trova mal vestit
y hasta se'm rin fent me mueras
mes, ell menja plats de secas
y no sab lo qui es metit

jo fins hora d'avià al llit
casi sempre estich menjant
may me veuen badallant
sino quan la son m'espera,
y que 'm vingan al darrera
ab un fluviol sonant

Trovo xicots pels carrés
que van de bras ab xicotas
fent posturas y lengotad
y paperots de promés
pero no 'ls envejo res
perque jo estich esperant
una vella que he un tant:
per la jove finch espera
y que 'm vingan al darrera
ab un fluviol sonant

Si en bateigs y casaments
de vegadas me convidan
mentres tots riuen y vidan
jo faig trevallar las dents

als demés fent compliments
 los bodells los van roncant
 y no menyan no gescant
 mentres jo 'ls faig solivera
 y que 'm vingan al darrera
 ab un fluviol sonant

La política m'agrada
 formar grups pels carrés
 ab la mà sempre als dinés
 y al rellotge la mirada.
 disfonto quan un s'hi enfada
 pero si allò 's va engrasant
 ab vents y tiros xiantant
 jo m'amago a la carrera
 y que 'm vinguin al darrera
 ab un fluviol sonant

Puig que 's diu sigle dinou
 aquest sigle 'hont fonda hi mia
 l'arrel de la hipocressia
 que a n'a mi no m'acò prou

a' ningú vinga de nou
si en res sab que loch farsant
jo als demés vaig imitant
y si algu' aixís no ho tolera.....
en fi, que'm vinga al darrera
ab un pluriel sonant.

Antonet. — Però ab diav, sempre metje,
no desviudem lo d'allá (al març)

Hip. — No s'espanti.

Antonet. — — — — — Ja es prou llesta

y si's mor que semblará? — — —

Hip. — Pensaba que vosté deya
sempre vòto al dimoni
que causat del matrimoni
ja fa molts dias que's veya

Ant. — Si: molt causat, si sempre,
jo, ab las mevas queixas no erro;

Hip. — donchs home:

Ant. — — — — — Sab que'm fa po'

Hip. que? — — — — —

Ant. — lo gasto del entierro:

J' després: com quedaria
jo ara: no s'ho figura?

vindo ab una criatura

vejain com ho arretglaria

Jo l'hauria de vesti'

y vaja: jo no serveixo

ni per vestir morts: jo'm queixo,

d'haverme de vesti' a mi:

¿ No veu com no hi entench re?

tot me cau; sort qui' he sigut

aixis, de mena escaygut

i sino ja li' dich que'.....

vaja: prou que veu las provas

de com vaig vestit, sino

que; ¿ Sab? vesteixi un barto'

que semblava un penya robad:

perque, crequi: es com li' he dit

jo un vestit no se com durlo.

miri: jo'm vesteixo y'm burlo

sempre de qui m'ha vestit

per 'xo li dich que are a' mi'
no'm convindria envindarme
fet ja 'l mal cop de casarme
m'aconsolo en viure així

Hip. — I com diantre va' esperá
casarme, en aquesta edat. . . . ?

Ant. — ja li diré la veritat;
perque avans no'n vaig trová

Hip. — Un home di' així?

Ant. — ———— Jencare

no dich lo que 'l depte forsa

Hip. — ¡Ca! — (posantse las mans a' la butxaca etc)

Ant. — la dona que t'inch are
's va casa' ab mi' per forsa

Hip. — I perque?

Ant. — perque volia
se monja y jo . . . etc, etc, etcetra.
vaia, la vaig comprometre
y cap a' la Rectoria

Ma cara à ningú idolatra
¿ que no veu que esch tan lletj. — ?
cada vegada que'm veig
al mirall jo'm prenh per abra
¿ Tew. ? reliqui las cosas
ans no hi era afortunat
y aixís que vaig ser casat
¡ plam. ! conguetat ; oh. ! y xamosas.
ebriu : encare no fa'm hora
qu'he tingut rahons aigui
perque aquesta llevadora
pensaba casarse ab m'.

Hip. — (Ja t'he cassat) : y es tal gual :

Ant. — solter may la vaig coneixe
y casat. — pel carnaval. —
vámos. — m'hi vaig ofeise
ab tot y per tot, m'entent ?

vull di' que jo fentli veure
qu'era solte'm vaig distreure
prometentli casament

Hipòl. — Donchs vostè ha estat molt tremendo?
ab las seras obras

Ant. — — — — — ¡pobras!

Hipòl. — pero obras:

Ant. — — — — — obras, obras — — — — —

obras no: pero algun remendo

Per ço he estat dels divertits:
de mits ne he perdudas — — — ¡oh!

si n'he perdudas de mits
per las donas: miri, jo,

I li dich a'fe d'Anton
tantas mits quom jo vea l'sereno
no las pert ningú del mon.

Escena X.

Sits y Albert (Sereno)

Hipòl. — ¡Fron! (volgient dir que sí)

Ant. — Cui las pert? — — — (entra Albert ab una
ampolla)

Alb. — — — — — l'sereno:

Ant. — Te rahi: ja no hi pensaba,
avein dins?

Hip. — Fortuho Albert.....

Alb. — Sembla que esta' molt despert
j' me caso at mi! ell li contaba.....
(Se'n va Albert maliciant)

(Surit al moment Encarnació mirant a' dins)
(del quarto ahont han entrat ells tres y)
(d'ahont ha surtit ella també.)

Escena XI.

Encarnació sola

Encarn. — Ahivéu: jo, no es bromas
fins trich mal de cor

no puch veure un home
tan gnapo; ay amor!

Et he mort un que ho era
ai be era pobret

aquest qu' es tronera
y tant sempre

Ay! quina fortuna
que fora per mi!

Lo tinc d'esse luma:

l'haig de fe' seguir

Lo veig qu'ell me guanya
molt dissimulat

y at los nlls m'empenya
com ja enamorat

Ay; si puch, ben canya
parlarhi un moment

Ja me'l veig meu, vanya,
vitat qu'es decent?

Tan ple' de joyas
vitat qu'es bufó?.....

¿que m'hi diheu joyas?
¿es un partit bo?

Partit que no enganya
lo milló partit
dels partits d'España
que meij s'han vint

J també l'adoro
perque te dirés
ave ja l'ampro
d'un moment no mes
Yaja, jo'm deleixo
y no se'l que'm faig
y hasta are pateixo
dispensin, hi vaig
Perque, ho juro, sense
'quet jove elegant,
sense per ofensa
n'als d'aquí a devant
Noto que estich trist
y'm sento neguit
mateix que l'artista
que no es protegit
Loch com papallona
que un llum volta al pas
loch com Barcelona
sense llums de gas.

J'és que hasta en valde
la fosca me crech,
és que no so aryalde
m' cap ne crech.

Vull dirli ab mos besos
que no vull fosco
que ab sos nlls encesos
me donqui claro!

Vull dirli « j'és t' mimm
perque 'm trens del fum »
vull dirli « t'estimo

perque 'm donas llum

J'l llum es lo noble
y'l llum es lo jon
del progrès del poble
del sigle d'iron.

(cavatant en sech com si 's captés un apleuse
fuij al quarto y surt luego Albert ab lo formal)

Escena XII.

Albert sol

Alb. — Ves a' cal apotecari

y are, ves, perquè a' en allí
no hiá herba me caso ab mi

finch d' omá a' cal herbolari:

— Jo crech que' m' fan sortir fora,

perquè ~~m'~~ entengui 'l misteri

jo tinc de procura' setni

me caso ab mi, ans de mitja hora

A n'ami ningú m' atrassa

per fer tant lo carromot

perquè si bé' no duch capa

porto fanal y capot

Ab e caso ab mi; quin empleyo

vaja divertintshi molt (a' dins del quart)

¡ay sempre! ~~Ab etje!~~ te veyo

me caso ab mi queda sol

Mentres m'en vaig que 'ls vigilan

no fas cas que carregues

me caso ab mi', lo que filin (al feülich)
ja m'ho contaran després

Sino per vostés farom
sino vigilar, lo mal

no'l passare' jo, bastant

que fins d'aguantá' 'l'fomal

(Se'n va' pel foro per anar al' carne' y
surit del quarto l'Hipólit. quantant hi)

Escena XIII.

Hipólit sol.

Hip. — A ve'm sembla que m'ha entés
y ab l'ocursa que he donat
del remey y habe' ordenat
qu'ell allo de allí aguantés
A ve sembla que haurá vist da'
perque no es pas tan selosa
que a' solas hi vull parla'
perque l'he trovada hermosa.
De' de casaments: un vin
no's casa en lo siegle actual

jo estich per lo ~~positiu~~
y'l casar val més de un val
* pero ab ella haig de parlarli **
com si m'hi volgués casar
oh si: es precis començar
algo per millor casarli
Just y ja'l tema hi trovat:
jo metje, ella llevadora
just, li diré que així fora
un casament acertat

Are ve': si haeta a' aquesta hora
no m'ha comprés, m'hi preparo
m'hi presumo se'hi declaro
y ja ets meua llevadora.

(s'acotilla'l cabell, barret etc mentres la
música fa'l preludi y ella surt del
uarto d'hont onis havia entrat

Escena XIV.

Hipólit, Encarnació y luego Antonet

** Cantant n.º 4 *

Hipól. — *Hy quina sal quin salero
y quin garbo te vosté*

Encarn. — *Hy ja conech que se'n burla
pero a' mi' no'm fa' pas re*

Hipól. — *Si dich lo qui'es*

Encarn. — *Un rich de més*

Hipól. — *Hy Nevada*

Encarn. — *Hy quina fora* } a un temps

Tots dos — *Que l'engresques*

Encarn. — *Vosté'es molt rich Rolé'y despert
jo vinda fonta y pobre soch*

Hipól. — *No diga aixó perquè no se cert
y per vosté'a' qui'm certo un foch*

Tots dos. — *Hy quina sal quin salero etc*
(dirhen tota la quarteta cadau repartint lo seu)

Hipól. — *Oregni l'estimo de cor
y una noya se per un rey*

Encarn. — Donchs si' es cert que 'm du' amar
 jo també li' duré lley.

Duo

j'ay! los llavis juntarém
 com anellas per l'espauy
 j'ay! quar cascadets serém
 no'ns habém de deixar may
 j'may!

J'quan al ball anirém
 ab quin gust hem de ballá
 per saber si'ns amotrém
 ja ho hauríam de ... prova.
 j'va!

(La música toca lo tros 1.º y ballan Mazur-
 ka, entra Antonet y al veurels ballan creuat
 de brassos y fent anar lo cap cantant)

Antonet. — M'agrada la ocurrencia
 m'agrada l'acudit
 aixis balla la ciencia

pobri del qu' es al llit

Hipól. — Com que hem d'esperarnos

Encarn. — Abentres tant nos distrejem.

Hipól. — No sabem pas de encaparrarnos

Encarn. — Per'xo donchs es que ballem

(Antonet repeteix la quarteta 1.ª y Encarnació

i Hipólit repeteixen la 2.ª fent terceto)

Hipól. — Sempre hem de destorba'

Antonet. — (La gran fredó 'm corcurn)

(Per veure com esta' los pendre'

un xich lo llum.)

al cançon, s'atura cance la 1.ª quarteta
y ells dos la 2.ª fent altre cop lo terceto per
final d'aquest N.^o.

Parlant.

Hipól. — En aquesta fosquetat

no veurem qui se 'l nas xato

Antonet. — Es que 'l viu s'ha acabat;

no mes 'l prenh per un rato

(Se'n va ab lo llum)

Escena XV.

Hípolít y Encarnació.

Encarn. — Anem dins perquè'm conserum
que a' casa de un carrinetó
que va' vestit de senyó
no met hi haigui que un llum.

Hípol. — Pero dona.....

Encarn. — — Anem allí
que aquí l'honor poso en roscas
no ven que estem a' las focas

Hípol. — y bé: no hem pas de cusi
(Antonet los escolta sense lo llum)

Encarn. — No hi fa res: —

Antonet. — —; quin estornell!

Encarn. — Aquí'l meu honor perilla

Hípol. — ja encendré alguna cerilla
calli:

Antonet. — (pron cerilla es ell)

(Hípolít se tran la capsa dels mistos
encent y l'aganta fins que's veuna)

Hipól. — ¡Teu? encare que'n tinc poch
ja'l nostre apuro's remédia

vehiaqui aquella comedia

Encarn. — Quina?

Hipól. — Un misto entre dos fochs

Encarn. — Quin foch vol dir? —

Hipól. — Foch del cor

aquet foch que té vosté,

es a dir no ho se si'l té

pero m'ho penso — l'amor.

Aquet foch que a' apagar vint
perque'l tinc en flama immorta

(es a dir no se si'l tinc

pero crech qu'ella s'ho pensa)

Aquet foch, en fi... que crema!

(sent petar los dits y lleuant lo misto)

Encarn. — Ay no'l vull escoltar mes

(ell mentres tant busca altre misto)

Hipól. — Calli: veu ja'l tinc encés

per 'xo ab mi' res ha de tema

Parlo del foc del amor

que 'l deshonore no ha d'encendre

Encarn. — jey: si vol di' deshonore

Hipól. — No hem de fer que 's torni cendra

dels dos cors la flamarada

perque anant perdent la furia

fa mes tart com sent injuria

's va apagant ofuscada

obes ans de queda' ab la fosca

del olvit dona 'l fió

que fa' brotar lo doló,

en que 's recrema un y... j' mosca!

(Torná a' fer lo de amor)

Encarn. — etj no m'agrada

Hipól. — ——— com es?

no tinga midado, aviat

lo tornare' a' tem' encés

ven? (encenent una cerilla)

ja te' l' honor salvat

Cui 's font per vostre jo poch

contempli ben be aquest misto
donchs lo mateix poch jo

Antonet. ————— Cristo

si que esta magra.

Hipól. ————— fa' poch

que aquest misto encara temia
tot lo cap y al se' rascat
ja lo cap li ha saltat
com lo meu cor.

Encarn. ————— (jeth! Maria)

Hipól. ————— Per veure la seva cara
gasta 'l misto 'l seu ardó
y 's consumeix igual que jo
que també 'l repos gasto ara
I'm sento fibla un torment
tant com ma passió esta' excessa
y'm veurem y dich. . . . (aqui fa' lo mateix)
j' que pesa!

Encarn. ————— Encenguí al moment

Hipòl. — Me 'ls ha acabat, la veritat

Encarn. — Donchs s'ha acabat ja l'amor

Hipòl. — Si 'l foc del misto ha acabat
no ha acabat lo foc del cor.

Encarn. — Pero a' las foscas — — —

Hipòl. — es hora

que ningú 'ns ven, ademés
pensi que so 'l seu promés

y que metje y llevadora

Serem que en sort podiem creixe
tant que fins podem partir

vosté sab ajuda a' veire

y jo se ajuda a' morir.

D'aquí donchs la sort jo dato

que l'un a' l'altre pot dar feyna
perque ab la lley que al mon regna

vosté 'ls fa' viure y jo 'ls mato

mentres vosté visca, veich

que 'l negoci no 's confon;

vosté fa' entra' gent al mon

després jo del mor la trech

J'ls quartos podrem jubarlos
perque voste' queda lliure
pagantla per ferlos vivre
y a mi' m' pagan per matalos
per lo tant fem jints lo viu
que l'temps la feyna li abona
mentre al mor hi haigü una dona
y a mi' mentre hi hagi un viu.

Encarn. — Tant tant depressissim parlant
voto que m'obra las olocas
y que ab tal escuea, en tant
voste' m' festa festeja a las foscas.

Hipsol. — Be s'hi restata ab aquell vell,

Encarn. — Es vutat: li diré l'furn.

Si es que m' porta l'llum a quell
(Antonet surt amagantse l'llum darrera
y tenen sueto en l'acte de dirse sabero)

L'Escena XVI.

Hipól. — Ah salero

Ant. — aquí hi ha 'l llum:

Hipól. — Malvinatge 'l vell

Ant. — — — — — Sempj' — — — — —

Diabòlich jay! sempj' — — — — —

Hipól. — — — — — Hipólit

Ant. — I trol-li: be' vaja y Bolit

o' Potropolis si jo ✕

ni se. com. — — — — — be': sempj metje:

diu la Glucia — — — — —

Hipól. — Qui es la Glucia ✕ ✕

Ant. — La dona... (que'n té d'astucia)

si hi pot arribar

Hipól. — — — — — Me fletxa: (a' ella)

Hipól. — Ja vindh! conveni a' passa

Antonet. — (estant veient lo que'n passa

y encare tenen catxassa

per enva honor de casa')

(s'endu' 'l llum)

Hispòl. — Ja tornó a la viduè (a' ella)
per dissimularé milló.

jay sempre Encarnació!

Encarn. — Ah sempre Dissòit

Hispòl — té — — — (traient petons que ella contesta
fent un final de escena romàntica
en la mímica)

(Mentres tiran petons la música fa 'l preludi')

* &

Escena XVII.

Encarnació sola

*** Cantant N.º 5

I

Encarn. — Ah que m'agrada
ja está engrescat
y jo engrescada
també hi quedat
Perque las donas
com are jo

que son bufonas
y un seich d'allò
Si ab qui ho implorui
ab goig parlém
d'algun casori
ja no hi vejem.

II

J'ey ja ha caygut
a la ratera

tan calavera

qui ell ha sigut
a la ratera

ay ja ha caygut
tan calavera

que ell ha sigut

III.

Tindre un bon mosso
que l'cor me fletaa
y tindre el betje
sense pagá.

I aquell bigoti
que li resalta
la meua galleta
; ay!
vindrà a besa.

Escena XVIII.

Encarnació y Antonet y luego Hipólito.

Parlant. (es fosch)

Ant. — No las deu tenir per totas
i sab, donchs, que oixó de cantá
a las foscas, casi 'm fa
exeuir, que es com las gronotas
No 'm sent (a' ella a' la orella)

Encarn. — ———— passí'l seu canni
———— s'ha equivocat.

(així ha de ser fet com si fos al sarrec.
en aquella entonació de las donas honoradas)

Ant. — ———— pero dona ————

Encarn. — deixis de donas
Antonet. — Encarnona

y vech que no sab que di
perque ave li fa l'abeta
aquell meji gnapsato
ab mi' 's vol mostrar distreta?
j'Ah tunanta! (pregantechi)

Hipól. — Encarnació!

(sortint ab lo llum y dant un susto
a Antonet)

Quiti: vingui: (Encarnació se'n va)

Ant. — (abalament)

Hipól. — I voste' tempo' Antonet
escalpi: be' aquet drapet
ab esperit de vi: sent? —

Ant. — Esta' molt be tempo' — y — Romich:
(se'n va Hipólit.)

Escena XIX.

Antonet sol.

Ant. — Per un messe quan m'humillo:
que escalpi 'l drap: je: que pello.
ja us dich jo que es un mal exòrich
'l mal d'amor si be 's mira
Jo crech que aquest messe abraa
y escalpi 'l drap es la escuea
d'escalpi alguna cadira
¡Casens! ¡casens! jo ho voldria
jay amor! vaja ma gloria
que m'has dat: tant que 't volia
ans de sabete la historia
Si m'escolta algun solte
ja pot pondre experiencia
qu'ella es mare de la ciencia:
no m'descrivin y ho diré

(Quayta porque no vingui ningú, preparant bé
l'efecte de la relació y després s'adelta al públich)

— 79 —

Es la historia del amor
 una professió cumplerta
 y es tant certa
 que prou jo'n loch m' recort
 Quan m' busca 'l amor purs
 ven una moessa tibada

diu: nada:

me'n vaig a seguirli 'l curs.

Sense evitar certas miras
 lo que fa' per la ma' leva
 j mare mera!

hasta se hi blongan cadiras:

Mes enlla' ja pert las ganas
 d'ora a festeig tantas horas
 y allavoras

ja comensan las campomas

La noya que hi fa protesta
 se torna groga y quant passa
 per la plassa

diuken ja ve' la gineeta.

S'escriuhen enviant-se estampas
y ella's compra uns altres rissos
sent prestissos

esta' clar: venen las trompas

Ell en cambi at ademant's
pel carré' fa' cortecias

tots los dias

y comensa a' fe' 'ls gegants

Ella un temps mes endarrera

de casa apenas sortia

y are al dia

Surt cent cops feint la bandera.

Ates perque no durí' així

'l gueto d'ell se hi barreja

passelaja

y aquell es l'arretgladi

Endevant ja hi ha l'herreu

casat ab una bajoca

y l'fanca

ja comensa a' dur la creu.

Com tots dos son xitxarel - los
de l'amor fan 'l peto
de debó

que allavors tot son carmel - los
Quan s'han vist mes prop las fatras
no's trovan tanta hermoseura
ell s'apura

y diu: endavant las atxas
Ella ja pert la afició
d'avesglarse ab pantominas
las retinas

diuhen: are ve' 'l pendo'

Mes: no obstant per cert obstacle
altre guaxmit l'amotina
fins camina

com si fos un tabernacle

Ell que vol portarla ab pompa
a' brasset se la carrega

qui 'l llamprega

diu: miseria que ve' un trompa

T arriban a casa ells dos
ella 's queixa a totes horas
y allavoras

ve la verge dels dolos.

^{sp} Te algun gasto que fa pena
y llavors ell sense rals
va deucals

y arrossega la cadena

Com l'assumpto es misterià,
tem no hi hagi altre misteri

¡ no ha de serhi!

ave ve 'l Sant Crist gros.

Aquella enflaquida mossa
s'ha tornat ja una donassa
va ab cataassa

y es que ja ve la carrossa

Al final ven que li topa
que comença a veure empentades
molt dolentas
yal ultim arriba tropa

Com ja aixís tot hom ho indica
sent una veu de trompeta

y una gueta

dir: no us faltará música

Ja tot hom que ha vist alló
vol sortirsen y 'l aixís

ja no pot

y endavant la professió

se'n enteran los veïns

mes no saben re dels plors

y allavors

la professió va' per dins

J'ab las empentas després
fent la rialla 'ls que 'ns llambregan

'ns trepitjan y 'ns masegan

perdent l'humor y 'ls diners.

~~##~~

(acabant en dech y entrant al quarto)

Escena XX. (Pausa)

Albert y Abelino

i' sian sereno y vigilant

Ser. — No' us diu jo que no'm seguim?

j que son tosent! entrant primer

Fig. — — — Que voleu?

Ser. — Me caso ab mi donchs veniu

Taja vejám que fareu:

Fig. — Que fare'?. . . . 'm vull oferi'

ab tot y per tot

Ser. — — — jpatant!

(que 'm carregam vigilant
tant tosent: me caso ab mi)

— No hi coh jo?

Fig. — — — Be': serem dos:

Ser. — y donchs qui hi haurá al carré?

Fig. — y perque no hi aneu vos?

Ser. — Jo ja 'n virech:

Fig. — — — donchs jo també'

Ser. — Pero be: qui' us ha citat?

Vig. — Litarme a' n'anni, ningui
may, may m'han hagut de du'
en cap tribunal: so honrat
j no m'han citat may!

Ser. — ———— aqui' (enfadantsehi)
qui' us hi ha citat?

Vig. — ———— ningui home.

Ser. — donchs perque' me caso ab mi'
heu vingut:

Vig. — ———— Que esteu de broma!
perque heu vingut vos?

Ser. — ———— perque'
m'han demoniat com Sereno
que soch del barri

Vig. — ———— donchs bueno
jo com a' vigilant

Ser. — ———— be:
pero d'vos qui' us ha cridat?

Vig. — la obligacio'

Ser. — ———— obligacio' (escarmint)

Vig. — obligació si sempre
so igual que vos: so empleyat:
y hasta encare que no ho fos
ja sabem

Ser. — — — De ràbia trino

Vigilant — que l'Abelino

Sereno. — — — Abelino....!

mal agnansat nom per vos

(Sereno creuant-sehi y vigilant ab calma)

Vig. — T'l vostro — Albert: ja comença
per se alt y vert

Ser. — — — pallis! (l'altre ribent)

Vig. — Albert... y al ver en la immensa
llanura del mar! — (cantant)

Ser. — — — un llis! (seguint lo cant)

Vig. — Vos son llis!

Ser. — — — y vos — — — tabau!
que son tan gros!

Vig. — — — be! vos magre

Ser. — 'us hauríem de di' Pau

Vig. — vos Pera:

Ser. — hasta m ve cor agre!

Vig. — 'l nom li' que poch indica
la qüestio' es ser vigilant
y ab un cas com 'l semblant

Ser. — no hi feu falta

Vig. — — res: implica.

Ser. — Ab un m'hi ha prou! (no'l puch treure)

Vig. — donchs aneu en

Ser. — No es de lley:

jo de la nit soch lo rey

Vig. — donchs jo soch 'l poble: a veure
Qui de tots dos podria més.

Ser. — Vos que sou sense mi

Vig. — — doble

Ser. — Si: un poble sense rey qu' es

Vig. — Abes que un rey en sense poble

Ser. — Be, be: acabem aviat

tan si son poble com rey

jo soch posat per la lley

Vig. — jo per la necessitat

Ser. — Necessitat de que?

Vig. — ——— home

de vigila' be aquets plagas
que ab un temps a' cops de dagas
li fan da'ls enartos per brama.

Ser. — Euin desemperry tan gros

si a' la nit tal cas euechria

j sempre dormiu) (sentne mofa ritent)

Vig. — ——— pitjo vos

que anea a' dormi de dia

Ser. — Toca volta:

Vig. — ——— vos ho sou

Ser. — mieu que 'us tira 'l femal

Vig. — home jo tirich l'arma igual

Ser. — jo 'l aneso si no n'hi ha prou

Vig. — Jo un gaviot que si 'us anaso

Ser. — Jo 'l pode' d'autoritat

Vig. — Jo 'l pode de autorisat

Ser. — Voleu juga' que 'us agaso

Vig. — Ça ben desé! —

Ser. — ———— seguir!

Vig. — qui? ———— (rihen)

Ser. — ———— vos: (de sérvir)

me caso ab mi' ————

Vig. — Que seguir? ————

que 'us penseu que souh un god?

Ser. — Menos son:

Vig. — Val mes que 'us deixi

per simple (sereno amenaça)

jan! obligat

a veure qui amirá d'oros

(presente en posició de puadors sur Hipòlit)

Escena XXI.

Hipòlit, vigilant, sereno, y luego Antonet

Hip. — Que es això: que feu los toros?

Ser. — no que fem los galls:

Hip. — ———— perquè...?

Ser. — Ça! aquest home 'l vigilant.

que ve aquí a insultarme:

Vig. — No:

Ja veurá ja ho diré jo:

Ser. — no: Jo

Vig. — Jo

Ser. — Jo al devant

Vig. — l'ase: — (entra Antonet)

Hip. — Qui es mes vell? (Sereno signa l'vigilant)

— parlen: (al vigilants)

Vig. — Com que hi vist que aquí hi havia necessitat, jo volia

operarme y

Ser. — oh!

Ant. — callen: (al Sereno)

Vig. — Hi pujat y ell que m'he enviejat

Ser. — jembustero!

Vig. — vos ho son

Hip. — callen! (a Sereno)

Ant. — Signea! (a vigilants)

Vig. — Ja hi dit prou

qui'ell qu'igual que jo volteja
pel carrí, no'm pot tragar
perque veu que jo acompanyo
algun sempre y que així 'm guanyo
quatre quartets per menjar.

Ser. — Si: per beure! —

Vig. — ala borratxo! —

Ser. — Avellino! (acostantse'hi amenassant)

Vig. — Albert (amenassant igual)

Ship. — Tare? — (descompartint los)

Vig. — En essé al carré ab la vara
'us heug de tractar de matxo

Ser. — Vos m'hi tractareu

Vig. — — jo: jo:

Ant. — Si: 'us heu de pega' —

Ship. — — oh y per res

Ant. — Enon passeu, al cap del mes
no'us donare' un quarto

Ser. — — no:
no passi' euidado:

Vig. — — — Crequi
que per mi' esta' l'est

Ser. — — — per mi'
l'est y rellest:

Vig. — — — y mi' aisi
li' dire' quan 'l' l'ampregui

Ser. — — — etre ho dius y no ho farai

Vig. — — — Be, be: no'm parli' may mes

Ser. — — — Ab mi' menos

Hip. — — — oh y per res:

Ser. — — — j'ah! tingui: (l'herba)

Hip. — — — No servois pas:

Ser. — — — Pot ser no? — — —

Vig. — — — Cre. hi' ha novetat

Ant. — — — Ja de familia som tres

Ser. — — — no'ns enganya? (al metje)

Hip. — — — lauritat:

Ant. — — — Ja t'inch un menja pa mes

Hip. — — — Te mais galta mes hermetas

Vig. — — — Noja? — — —

Ant. — Noy: per dar-me pena
ja som tres: mitja dotzena
de pens, de mems y d'orellas.

Ser. — Pens aqui 'l que 'm fa pensa
bastant per solte' quedarme

Hip. — son solte' Albert!

Ser. — home es cla'
ven que jo no puch casarme

Ant. — Perque?

Ser. — home jo de dia
finch de dormi: y a' la nit
finch de canta' y no se' al llit
i vaia una argumia tindria?

Vig. — Es di' que te mi noy

Ant. — Si: ave

ja finch qui 'm besa la ma'
soch tant com un capella'
perque tambe' 'm dirian pare
Com capella? bisbe y tot
dare' natas

Vig. ————— y sabatas

Ger. — y titol de papa

Hip. ————— y pot

titularse 'l papa-natas

(indicant ho ab la ma')

Ant. — Heus aquí un marrech tan nano

ja 'm porta un lligament gros

ja finsch 'l mudo guardiano

ja hem acabat de se' dos.

Ja somos tres: yo y la dona

y un tros de la dona y jo

ja vaig a' la professi

y ara 'm ve' la empreta bona

*

Escena XXII y última

Dits y Encarnacio = tots ^{sereno y fi-} _{gilant i dispendi}

Encarni. — Ja 'l he arreglat y vestit

que li sembla soch traydora?

Ant. — no: Es una Nevadora

que meuf ho hauria dit

Encarn. — Com quedem? (al metje)

Hip. — Que hem d'estimarvos

Encarn. — Anem donchs, donantse'ls braços

Hip. — Fins de nit podran trovarnos
ab l'excusa d'aquets casos.

[mentras hem dit això lo Sereno y lo vigne
cant disputaban de mimica y Antonet
mirant el quarto fent accions de content]

****** Cantant N.º 6 y últim

Encarn y Hip. — La metje y llevadora
habent del pas sortit

Bonanit y bonhora

Bonanit, bonanit

Ser y Hip. — Venint ja la senyora
fora de tot neguit

bonanit y bonhora

bonanit y bonhora

bonanit y bonanit

Anton. — Ja haurian d'esse a fora

qui'es hora d'ora' al llit
Bonanit y bonhora
bonanit bonanit.

Unissono final

Cada un repeteix la lletra que ha dit end
y en un fort crit
de

Bonanit

y
Bon' hora. **

Can lo telo' y
queda tot horn

A LAS FOCCAS.

